

1 Teret dokazivanja

1.1 Koja su pravila u vezi s teretom dokazivanja?

Podnositelj tužbe mora dokazati činjenice koje su potrebne za utvrđivanje tužbe, dok tuženik nosi teret dokazivanja obrane od tužbe. Stranka koja ne izvede dokaze izlaže se riziku da njezine činjenice koje iznosi ne budu dokazane.

1.2 Postoje li pravila prema kojima su određene činjenice izuzete od tereta dokazivanja? U kojim slučajevima? Je li moguće predočiti dokaze kako bi se pokazalo da određena pravna pretpostavka nije valjana?

Prihvaćene činjenice nije potrebno dokazivati. Uz to, općepoznate činjenice ili činjenice koje su po službenoj dužnosti poznate sudu, nije potrebno dokazivati. Naravno, mogu se iznijeti protudokazi.

1.3 U kojoj mjeri sud mora biti uvjeren u neku činjenicu kako bi presudu temeljio na postojanju te činjenice?

U tom pogledu zakon tek sadrži odredbu prema kojoj sud mora, nakon što pažljivo razmotri sve nastale činjenice, odlučiti što se treba smatrati istinom u tom predmetu. Finska primjenjuje načelo „slobodnog ocjenjivanja dokaza” pa je tako to predmet izvođenja odgovarajućih dokaza sudu.

2 Izvođenje dokaza

2.1 Mora li stranka uvijek podnijeti zahtjev za izvođenje dokaza ili sudac u određenim predmetima može izvesti dokaze na vlastitu inicijativu?

U praksi zainteresirane stranke same moraju pribaviti dokaze na koje se žele osloniti. Zakon također sudu dopušta da odluči pribaviti predmete dokazivanja na svoju vlastitu inicijativu. Međutim, sud ne može naložiti ispitivanje novog svjedoka ili predočavanje dokumenta na svoju vlastitu inicijativu i protiv volje obje zainteresirane stranke ako je odnosni predmet onaj koji se može riješiti izvanjudskom nagodbom.

U određenim slučajevima, kao što su slučajevi dokazivanja očinstva, također je dužnost suda osigurati pribavljanje svih potrebnih dokaza.

2.2 Ako je zahtjev stranke koji se odnosi na izvođenje dokaza odobren, što slijedi?

Dokazi se izvode na glavnoj raspravi.

2.3 U kojim slučajevima sud može odbiti zahtjev stranke za izvođenje dokaza?

Sud može odbiti takav zahtjev ako je, na primjer, dokaz nebitan ili je predmet u tom pogledu već dokazan. Zahtjev za pribavljanje dokaza može također biti odbijen ako je prekasno podnesen.

2.4 Koji različiti načini dokazivanja postoje?

Različita sredstva dokazivanja uključuju saslušanje zainteresiranih stranaka, svjedoka i vještaka, predočavanje pisanih dokaza i izjava vještaka te ispitivanje.

2.5 Na koji se način od svjedoka dobivaju dokazi te kako se ti načini razlikuju od onih pomoću kojih se dokazi dobivaju od vještaka? Kakva su pravila u vezi s pisanim dokazima i izvješćima/mišljenjima vještaka?

Ne postoji razlika između ocjenjivanja usmene izjave svjedoka ili svjedočenja vještaka i onoga pisane izjave vještaka. Međutim, sudovi ne prihvaćaju pisane izjave od svjedoka.

2.6 Imaju li neki načini dokazivanja veću težinu od drugih?

Ne. Sud slobodno samostalno ocjenjuje dokaze.

2.7 Je li za dokazivanje određenih činjenica obvezna primjena određenih načina dokazivanja?

Ne.

2.8 Jesu li svjedoci zakonski obvezni svjedočiti?

U pravilu, svjedok ne može odbiti dati iskaz.

2.9 U kojim slučajevima mogu odbiti svjedočenje?

Supružnik, zaručnik(zaručnica) i neposredni mlađi ili stariji srodnici zainteresirane stranke kao i braća i sestre zainteresirane stranke i njihovi supružnici ili roditelji posvajatelji ili posvojena djeca zainteresirane stranke imaju pravo odbiti dati iskaz. Osim toga, zakon uključuje razne druge situacije kada svjedok ima pravo ili obvezu odbiti dati iskaz.

2.10 Je li moguće kazniti osobu koja odbije svjedočiti ili je prisiliti da svjedoči?

Svjedok koji bez zakonskog razloga odbija dati iskaz može biti obvezan pod prijetnjom kazne ispuniti svoju obvezu. Ako svjedok i dalje odbija dati iskaz, sud može naložiti pritvaranje tog svjedoka sve dok ne pristane na davanje iskaza.

2.11 Postoje li osobe koje ne mogu svjedočiti?

Sud samostalno odlučuje može li (na primjer) osoba mlađa od 15 godina starosti ili mentalno poremećena osoba biti saslušana kao svjedok.

Određene skupine osoba, poput liječnika i odvjetnika, ne mogu davati iskaze u predmetima koji se odnose na njihov položaj povjerenja.

2.12 Koja je uloga suca i stranaka u saslušanju svjedoka? Pod kojim uvjetima svjedok može svjedočiti videokonferencijskom vezom ili uz primjenu drugih tehničkih rješenja?

Kao općenito pravilo, stranka koja poziva svjedoka prva ispituje tog svjedoka. Druga stranka tada ima pravo unakrsno ispitati svjedoka. Nakon unakrsnog ispitivanja, sud i zainteresirane stranke mogu svjedoku postaviti dodatna pitanja.

Svjedok može biti saslušan putem videokonferencije ili druge odgovarajuće telekomunikacijske tehnologije koja osigurava audiovizualnu vezu između onih koji sudjeluju u ročištu ako sud to smatra primjerenim. Ovaj postupak može se koristiti, na primjer, ako je svjedok spriječen doći na sud osobno ili ako bi njegova nazočnost dovela do nerazumnih troškova ili ako je svjedok mlađi od 15 godina. U određenim situacijama svjedoka se također može ispitati putem telefona.

3 Ocjena dokaza

3.1 Ako stranka nije legalno pribavila dokaze, postoje li ograničenja koja sud primjenjuje pri donošenju presude?

Zakon ne sadrži posebne upute za takve okolnosti. Sud mora, prema svojoj odluci, odlučiti kakav značaj će imati takvi dokazi.

3.2 Hoće li moje svjedočenje biti dokaz ako sam stranka u postupku?

Da. Zainteresirane stranke mogu se slobodno saslušati radi izvođenja dokaza, a u parničnom postupku mogu biti saslušane pod prisegom u vezi s činjenicama koje su od posebnog značaja za rješavanje predmeta. Izjava koju je dala zainteresirana stranka kao dokaz bit će ocijenjena prema istim kriterijima kao i izjava koju je dao svjedok.

Poveznice

Uzimanje dokaza (Ministarstvo pravosuđa, Finska)

Brošura: [Svjedočenje na sudu](#) (Ministarstvo pravosuđa, Finska)

Posljednji put ažurirano: 09/05/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.